

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

C ante O

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

proprie dicitur in promontorio Mercurii sita: ita dicta à clypei figura unde & Aspis dicitur, teste Solino, quod etiam annotavit Hermolans in Plinio, & Vadianus in Melam. Silius lib. 3: In clypei speciem curvatis turribus Aspis. Lucanus libro 4: Et Clupeam tenuit stationis littora nota. Ptolemæus verò duas urbes proprioque collocat in Hermæo promontorio, quarum unam Clupeam, alteram Aspidem appellat. & Clupea etiam exiguus pisciculus est apud Plin. lib. 9. cap. 13, qui venâ quandam in faucibus Thyani erodens ipsum exanimat.

Clusini, Novi & veteres populi Hetruriae, Plin. lib. 3. cap. 5.

Clusinus. [Germ. Der Don Iannus hat diesen Namen vom heiligen hiesigen daf man zu sehdens jatt aus liden. an sein Tempel daf daf.] Dicitur est Ianus, quod pace templi eius portæ clauderentur. Virg. 1. Aen. Claudetur belli portæ, furor impius intus saxa sedens super arma, & centum vincus æhenis.

Clusiolum, Oppidum Vmbriae, quod interit: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

Clusium, Oppidum est Tusciæ mediterraneæ, ubi Postena Hetrurorum rex sepultus creditur. Plin. lib. 3. cap. 13. Vulgò Clusium.

Clymène, penul. cor. κλυμένη, Oceani & Tethyos filia, Iapeti uxor, teste Heliodo in Theogonia: de qua Virgilius libro 4. Georg. Inter quas Clymenc curam narrabat inanem. & Fuit & altera Clymene mater Phaëthontis, ut scribit Ovid. libro 1. Metam. quæ quum forma valeret, soli placuit, qui concubitu eius potitus, ex ea Phaëthontem, & sorores genuit. Ovid. lib. 1. Metam. Et tulit ad Clymenem Epaphi conivitæ matrem.

Inde Clymenis, idos, patronymicum & Clymenicus, à, um: ut Clymenica proles: id est Phaëthon. & Tertia fuit ministra Helenæ decoris oculis prædita, ut est apud Homer. lib. 3. Iliad. Hujus meminit & Ovidius in Epistola Helenæ ad Paridem: Cætera per socias Clymenem, Aethramque loquemur, Quæ mihi sunt comites, consiliumq; dæ.

Clytemnestra, κλυταιμνήστρα, Nomen proprium uxoris Agamemnonis, quæ ob amorem Aegisthi adulteri virum occidit. Vnde etiam ab Oreste filio in patris ultionem fuit occisa: de qua Euripides in Oreste, & Homerus in Odyssa.

Clytia, κλυτία, vel Clytie, ex κλυτός, Vnâ fuit ex Oceani nymphis aliquandiu ab Apolline adamata, donec illa Apollinis cū Leucothoe concubitu Orchamo patri ejus indicavit. Quare iratus Apollo, Clytiæ gravissimo odio prosequutus est. Illa verò amoris impatientia cibo & potu abstinens, manè orientem, & vesperi occidentem spectabat Apollitem: & quascunq; ille iter faciebat, Clytie oculis sequebatur. Vnde tandem fame & dolore consumpta, mutata est in heliotropium. Fabulam hanc refert Ovid. lib. 4. Metam.

Clytius, κλυτιός, Filius Laomedontis, & frater Priami, ut refert Homer. lib. 20. Iliad. & Est & Clytius, adolescentis nomē apud Virg. lib. 10. Aen. quem Cydon quidam in deliciis habuit.

Cnemides, κνημιδες, Oppidum Locrorum, ad sinum Oponium, secundum Daphnuntem, & regione Cæni Eubœæ promontori: à quo Locrorum quidam Epicnemidii cognominati sunt. Vide Strab. lib. 9. & Pompon. lib. 2. Plinio dicitur singulari numero, lib. 4. cap. 7.

Cnèus, κνήσος, per e scribitur, sed profertur per g. Prenomē fuit Romanis peculiare à nævo (ut voluit) tractum, quod eo prenomine precipuè nominarentur, qui nævum aliquè nascentes amulissent. Festus à Græco κνήσος dedit.

Cnidus, κνήδος, Vulgò Cnidus. Est urbs, in extremo cornu peninsulæ Carie adhaerens, in qua Venus colebatur: unde Cnidia dicta est. Potest etiâ scribi Cnidus per g. & herbae nomen, de qua Plin. lib. 21. cap. 16. Vnde Cnidium oleum, quod fit è grano cnidide de quo Plin. lib. 23. cap. 4.

Cnirpòlgus, κνιρπόλγος, Aristoteli Hist. lib. 9. cap. 3. dicta quod κνιρπίδης est, Collos venetur. Gæza Culicilæga. Avicula est achantylis magnitudine, coloris cinerei, ac distincti maculis.

Cnissæ, κνισσαί, Navale Megarorum juxta Peloponnesum. Stephanus.

Cnopurpòlis, κνοπούρησι, Ioniæ civitas, quæ alio nomine Erythra dicitur. Stephanus.

Cōstræ, sive potius Choatæ, Indiæ populi sunt, apud quos arbores in tantam altitudinem excreverunt, ut ne sagittis quidem queant adæquari. Autor Plin. lib. 7. cap. 2. Lucan. lib. 1: Aethera tangebent sylvas liquere Choatæ.

Coboris, insula est in sinu arabico apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Cobrys, κούβρης, Vrbis Thraciæ à qua fit gentile Cobytes, κούβητες. Stephanus.

Cocalus, κούκωλος, Siciliæ rex, ad quem Dædalus ex Creta fugit, quem illuc usq; persequutus est Minos Cretensium rex: sed à Cocali filibus (ut Aristoteles refert) interfectus est.

Cocanicus, Siciliæ lacus, ex quo saltem Cocanicum nominatur. Autor Plin. lib. 31. cap. 7.

Cocclès, Nomen Horatii cujusdam Romani, qui Postenæ regi (ut docet Livius lib. 2. Decad. 1.) per Sublicium pontem transire conanti, solus hostium impetum sustinuit, donec à tergo pons à sociis frangeretur: quo fracto, se cum armis præcipitavit in Tyberim. Et licet læsus in coxa fuerit: Tyberim tamen tranando ad suos pervenit. Vnde est illud ab eo dictum, quæ in comitiis coxæ vitium objiceretur: Per singulos gradus admoncor triumphi mei. Hujus meminit Valerius lib. 3. cap. 2. Virg. quoque Aeneid. 8:

Illam indignanti similem, similemq; minanti Aspiceret, pòntem auderet quidd velere Cocles.

Cocclæ Alpes, Vide COTIÆ Alpes.

Coccyntium, κωκκύντιον, Italiæ promontorium, quod Meridianam plagam spectans, Ionium, & Siculum mare discriminat. Polybius lib. 2. & Plin. lib. 3. cap. 10.

Coccytia, κωκκύντια, Sacra erant, quæ fiebant in honorem Proserpinæ, quam Pluto rapuit: à Coccyto inferorum fluvio nominata. Autor Porphyrio in illud Horatii in Epod. Inuitus ut tu riseris Coccytia.

Coccytus, pen. prod. [κωκκύντιος. German. Der jametach in der Hül. Polon. Kockielog jezera. Vng. Kokainak sivalmas folyo vez. Ang. Mawring.] Latine dicitur luctus: quo nomine dicitur est Inferorum fluvius à Styge profluens. Coccytus enim gemere ac lamétrari significat. Virg. 6. Aen. Coccyi stagna alta vides, Stygiamq; paludem. Claudianus: presso lacrymarum fronte re sedit Coccytus, tacitis Acheron obmutuit undis.

Codanus, Sinus maris est ante Albim fluvium, totius Germaniæ maximus. [German. Der Dennardtschm Meerhof.] In quo sita est Scandinavia incompetæ magnitudinis insula. Plin. lib. 4. cap. 13.

Codanonia Pomponio, Insula est una ex Hæmoisibus, earum, quæ in Codano sinu sunt, longè maxima: fortasse eadè gum illa quam Plin. Scandinaviam vocat. [German. Boitweges.]

Codetræ, autore Festo, Dicta sunt ab antiquis loca trans Tyberim, quod in iis virgulta nasceretur equinis caudis similia.

Codrus, κωδρός. German. Ein König in Athen der sich gewürdigt in todt ergehn hat / als des Baxerandens wofant datan stand.] Nomen proprium regis Atheniensis, qui pro patriæ salute certissimè se morti obiectavit. Responsum enim acceperant Peloponnesenses, ita demum se superaturos, si hostium regem nõ occidissent. Fefellit ergo eos habitu pauperis, eosque in suam necem per jurgia provocando, à nullo cognitus, fecit fidem oraculo: unde Virg. 5. Aeglog. - si quos aut Phyllidis ignes, Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri. Hujus tanta fuit nobilitas, ut locum fecerit proverbiali hyperbolæ. Nam quæ nobilitate cujuspiam volebat extollere, cum Codro nobiliorem esse dicebant. Generosior Codro, κωδρός κωδρός: aut, Antiquior Codro, κωδρός κωδρός. Per istam etiam dici poterit in istos, qui majorem fumosis imaginibus & natalium antiquitate gloriantur. & Hinc Codridæ dicti sunt Codri posterii.

Cœlæ, κωλæ, Atticæ regiuncula est, Miltiadæ & Thucydidis sepulchris nobilitata: cuius meminit Marcellinus in vita Thucydidis.

Cœlestria, sive Syria Cœle, [κωλεστρία. Ger. Die Ländschafft in Syrien so zwischen dem Dregin Libano und Amilibano gtegen ist.] Ea Syria pars est, teste Strabone lib. 16. quæ ultra Seleucidem in Aegyptum & Arabiam recedit, proprièq; ea quæ Libano, & Amilibano includitur. Ita dicta à cavitate, quam Græci κωλεστρίαν nominant. Pomponius Mela, lib. 1: Syria latè littora tenet, terrasq; etiâ latius introfus, alius, aliusq; nuncupata nominibus: nam & Cœle dicitur, & Mesopotamia, & Damascene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudæa, & Sophene.

Cœlōs, κωλός, Thraciæ portus est, ubi Lacedæmonii ab Atheniensibus navali prælio superati sunt. Mela, lib. 2: Est & portus Cœlos Atheniensibus & Lacedæmonis navali acie decerentibus, Laconicæ classis signatus excidio. Quæ Pomponii verba nonnulli referunt ad prælium illud navale, quo Lacedæmonios vicerunt Athenienses, Thrasyllo, & Thrasylulo ducibus. Alii ad Alcibiadem referre malunt, quem Lacedæmonios juxta Thraciæ Cherronæsum navali prælio superasse, autores sunt Plutarchus & Iustinus.

Coemba, Ptolemæo est Gedrosiæ urbs, hodie Cambala, sive Cambala, regni caput.

Cœnoenium, Ptolemæo, Vrbis esse creditur Germaniæ, quæ vulgò Teubenburg vocatur.

Cœranus, κωρανός, Naufragus à Delphino servatus. Vide historiam apud Plutar. lib. 5. circa finem libelli: Vtrum terrestria aut aquantia plus sapiant.

Cœnis, κωνίς, Hædo, per te diphth. Fuit Teræ filius, frater Iapeti, & Typhœi, quos omnes uno partu à Tellure quinta luna genitos esse fabulatur Virg. lib. 1. Georg. Cœumq; Iapetumq; creat, sævumque Typhœa, Et conjuratos cœlum reicindere fratres.

Cogamus, Fluvius est Mæoniæ ad radicem Tmolii montis de quo Plin. lib. 3. cap. 29.

Colaticum, promontoriū est Taprobanz insulæ. Autor Plin. lib. 6. cap. 21.

Colapis, sive Calapis, Pannoniæ fluvius est, in Saum influens juxta Sisciam, gemino alveo insulam efficiens, quæ Segestica appellatur: de hoc Plin. lib. 3. cap. 23.

Colapiani, Pannoniæ populi, juxta quos Colapis fluvius in Saum influit: unde & nomen acceperunt. Meminit horum & ibidem Plinius.

Colaxes, apud Flaccum lib. 6. Argon. nomen est cujusdam Pisitis, Jovis ex Ora nymphæ filii, qui ab Iasone fuit interfecit.

Colchis, dicitur, Regio Asiæ juxta Pontum regnū Acetæ regis, & Medæ patriæ. Coracæ monte (qui est Tauri pars) Septentrione: ab ortu Iberiæ à Meridie Phasidæ: ab Occidēte Euxino ponto clausa. Hinc ferunt Iasonem cum Argonautis navigasse, Medæque artibus adjutum, aurum velius retulisse. Hujus regionis incolæ dicuntur Colchi. Hæc (ut Ptolem. ait) monte Coracæ à Septentrione clausa est, qui est Caucasus pars, & Nomades excludit: ab Oriente Iberiæ: à Meridie Phasidæ, & Armeniæ montibus: ab Occidente Euxino ponto.

Colchi, Asiæ populi, venefici maximi auctores, & Iasonis memora, fabulaturque involucris nobiles: habent ab Ortu Iberiam & Albiam usque, in Caspium. Autor Ptolemæus. Ammianus lib. 22: Colchos antiquam, Aegyptiorumque sobolem esse refert. Nam linificum adeo apud eos vulgatum est, ut in peregrina quoque loca exportetur: unde quidam cognationem Colchorum cum Aegyptiis ostendere volentes, fidem ex his capiunt, inquit Strabo.

Colchis, dos, regio est Asiæ juxta Pontum, in qua juga Caucasii ad Riphæos montes torquentur: altero latere in Euxinum Mæotim deversa: altero in Caspium seu in Hyrcanum mare. In eo est Phasis amnis, Regnum fuit Acetæ patris Medæ: unde sapientissimè Colchis pro Medea sumitur.

Martialis:

Ignipedes posses sine Cholide vincere tauros.

Colchicus, a, um possessivum. Horat. 2. Carm. Ille & venena Colchica, Et quicquid utquam concipitur nefas Trastavit.

Colchicus, a, um, Propert. Colchis Colchiaci urat athena foecis. Vbi ipsam Medeam gentilitio nomine Colchidæ appellat.

Colli, a, um, Populi juxta Concasam. Inferiores autem Caucasi partes Colici montes, a Colchi vocantur, regio Colica, Steph.

Colias, a, um, Populi quidam Bœotia, Steph. in Asia.

Colias, a, um, Promontorium vel litus Atticæ in vico Phalereo, ubi & Venus Colias. Est autem lacus ibi similis croci, humano: gentile Colias, & Colias feminae generis, & Colias, a, um, Steph. Est item Colias genus lacerti piscis apud Plin. lib. 32. cap. ult. Colias Partianus sive Saxitanus e patria Bœotia, Lacertorum minima: sic enim legendum est. Scombro omnium similis est differens lincis obliquis punctisque nigris. Vide Arist. Hist. lib. 9. cap. 2.

Colidos, pen. cor. Insula in Oceano Indico, Veneti sacra, quæ tantæ altitudinis esse perhibetur, ut illuc aves non advolent.

Collatini, Civitas fuit in prima regione Italiae, quam Tarquinius constituisse dicitur, qui (ut erat superbus) eam ex collata pecunia constituit: unde & Collatia dicta est. Potest tamè fieri ut ab Albanis fundata sit, & aucta à Tarquinio. Autor Servius, enarrant illud Virg. 6. Aen.

Hi tibi Nomentum & Gabios urbemque Fidenam,
Hi Collatinas imponunt montibus arces.

Collatinus, Tarquini cognomen fuit, Lucretiæ mariti, qui primus post exactos reges cum Iunio Bruto factus est Consul. Postea non aliam ob causam, quam quod Tarquinius appellaretur, populo suspectus, magistratu se abdicare coactus est, & in exilium proficisci. Liv. 2. ab Urbe.

Collatina porta Romæ, à Collatia oppido prope Romam, ad quod per eam portam fiebat iter. Festus.

Collatina Dea, Quæ collibus præsidebat. [German. Die Hübel Götter.]

Collina, Vna ex quatuor regionibus urbis Romæ, à quinque collibus quos complectebatur, Viminali, Quirinali, Salutarî, Mutiali, & Latiani, appellata, auctore Varrone de Ling. Latina 4. & quum singulæ quatuor regiones urbis tribum urbanam facerent, Tribus quoque Romanæ nomen est. Est etiam collina porta quæ fuit in colle Quirinali sita: unde & nomen accepit. Ovid. Tempia frequentari collinæ proxima portæ Nunc decet, à Siculo nomina rege tenent. Ea posterioribus temporibus Salaria vocata, quod nomē quoque viæ est in quam exit. Corn. Tacit. Tertium agmen per Salariam collinæ portæ appropinquabat: per eam Salem Sabini deserebant, ideoque Salaria vocata.

Collodis, Insula est Sardiniae adiacens, de qua Plin. lib. 3. c. 7.

Colmaria, Vrbis Alfatia, Vulgò Eumar.

Colocæstrum, Germaniæ urbs Ptolemæo.

Colonia, Troadis locus est, non procul à Lampſaco, Mæſſo- rum colonia. Sunt & aliæ Coloniae ad exteriorem partem Helleſpont, ſtadiis centum & quadraginta ab Ilio diſtantes. Meminit utriuſque loci Strabo lib. 13.

Colonia Agrippinſis [Germ. Et Nam Nam] Vrbium civitas potentiffima, cis Rhenum fluvium ſita: ita dicta ab Agrippina Neronis matre, quæ ut ſocietate quoque nationibus potentiam ſuam oſtendat, in hoc oppidum ubi genita erat, coloniã ex veteranis deduci imperavit. Autor Tacitus Annal. lib. 12.

Colontis, Inſula eſt in ſinu Argolico, contra Hermionium agrum, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Colonos, Agger fuit, ſive locus editus, non procul ab Athenis, in quem Oedipus Thebis exulans dicitur commiſſiſſe: unde Sophocles tragediam de Oedipi calamitatibus conſcriptam, Oedipum Coloneum appellavit. Erat autem hic locus Neptuno ſacer, ubi etiam equitibus eius ſtata ſuit, quemadmodum & Theſei, Pirithoi, Adraſti & Oedipodis. In hoc aggeri fuit & Timonis turris, qui à ſolitudine hominibus odio inſignitus cognominatus eſt. Hæc Pausanias in Aggicis. Pollux verò libro ſeptimo, auctor eſt, duo hujus nominis loca in Attica fuiſſe: alterum in ſoro juxta Euryleum, alterum cognominatum. Unde locus factus proverbio: Sicò veniſſi, ſed in Colonom ito, ubi dicitur, ubi dicitur, ut ageris ſer. Dicebatur in eos qui poſt tempus advenirent: aut quid mercede quæſpium facerent.

Colopena, eſt Cappadociæ pars eſt. Sebaſiam & Sebaſtopolim urbes habens. Vide Plin. lib. 5. cap. 3.

Colophon, penultima corrupta. [German. In der râmpte Etat in Loua von wegen der Weiffagung in Temp. Apollinis.] Vrbis eſt Ionia, nobilis oraculo Apollinis. Colophon navales opes ſatis amplas habuere, & in equitibus certaminibus tantum excellere, ut victoriam ſibi certam pollicerentur, quibus Colophonis acceſſiſſet equitatus. Hæc factus eſt locus proverbio: Colophonis iudex hoc eſt. Colophonem addidit, quum ſumma operi manus imponeretur & Colophonis ferocitas, in ſolentes qui ſerociter deſpiciunt, & affligunt humiliatis fortunæ homines. Ad in eos, quibus ſua ferocitas exortum attulit. Sumptum ab interrogatio, ſuperbiæque, eius gentis. Diogenianus. Ex Colophone originem duxerunt Minicimus tibico, & poëta Elegiacus, Xenophanes Phyſicus, & Polymaſtus Muſicus: quibus nonnulli ipſum etiam adjuvant Homerum. Virgilius in Cuius Colophonico Scyllæ dicuntur Homero.

Coloptiani, Pannoniæ populi, Plin. lib. 23. cap. 4.

Colops Magnus, Ptolemæo. Zeugitanz provinciæ urbs, hodie Giger, regia civitas.

Colobrafus, Nomen hereticæ, qui vitam omnium hominum in ſeptem ſydenibus conſiſtere aſſumabat.

Colossæarum, ſive Colossis, Strab. lib. 12. [German. Ger. Et Etat in Phrygia baſin auſt. S. Paul ſem Sedifici au du Colossæ geſchiet hat.] Oppidum Phrygiæ non procul à Laodicea, quod ſub Nerone, reſte Oroſio, cū Laodiceæ & Hierapoli terra motu conſidit. Meminit hujus oppidi & Plin. lib. 5. cap. 32.

Colores, Nomen pictoris Teu, cujus meminit Quint. lib. 2.

Colous, Lacus eſt Lydiæ, quadraginta ſtadiis à Sardibus diſtans, qui & Gygeus à Poëta nominatur, juxta quem & Diana templum fuit cognomento Coloneæ, ubi ſimis ſolennibus diebus ſaltare dicebantur. Vide Strabonem lib. 13. cap. 39.

Colpæ, Ioniae civitas fuit, cujus meminit Plinius lib. 5. cap. 39.

Colubæ, Populi Plinio inter gentes Indicas numerantur, lib. 6. cap. 19.

Colpedi, Thracum vel Arabum populi regio.

Colpilica, Vide COLPEDI.

Colpites, Vide PHOENICE.

Colubraria, Inſula eſt in mari Ligulico, quæ à Græcis Colubraria vocatur, Vulgò Dragenæ. Vtrumque nomen deſum eſt à ſerpentum noxiarum multitudine, quibus tota inſula infeſta eſt. Plin. libro 5. capite 5: Ebuſi terra ſerpentes fugat, Colubrariae parit. Ideo infeſta omnibus, niſi Ebuſitanam terram inferentibus.

Columella, Cujus inſcriptio prænomina L. Moderatus Columella, Gaditanus genere, ſcripſit abſolutiſſimos libros de Re ruſt. temporibus Claudi principis.

Colūmnæ Regia, Civitas in agro Brutio ut eſt apud Pomp. lib. 2. Hunc locum Græci Colūmnæ vocant: id eſt, Colūnellam. Ea turriculæ modo erecta, ex adverſo turrem in Peloro ſitam reſpicit. Hodie à multis appellatur Syllanum.

Colūmnæ Herculis, [German. Die Säule Hercules.] duæ eſſe perhibentur in Occidente: quæ et

Occano mare nostrum intrantibus, duo montes occurrunt, quorum alterum in Africa Abylam vocant alterum in Europa Calpen. Hos quondam junctos perpetuo jugo fuisse finxerunt, sed Herculem diruisse colles. Aliqui tamen hos montes procul spectantibus geminas columnas videri dicunt. Alii dicunt columnas Herculis in Gaditana insula fuisse ex aere octo cubitorum, ad quas proficisci solebant qui navigatione absolvissent, tanquam Herculis facta facientes. Et ad Herculis columnas, *επιπλομας ελαιου*, jam olim Proverbio dicebatur, ut admonet Pindari interpres. Sic enim vulgo dici solent, *μη πηγαυδης ειναι, ε πηγαυδης* id est, *Qua ultra Gades, inaccessa. Quo significatur, ultra columnas Herculis non esse quod progrediare: si quis ergo praeter ea quidquam laudis requirat, id petinde esse, ac si quis ultra Columnas ad Herculem fixas conetur transire.*

Comagenis, *επιπλομας*, Vini nomen, de quo vide in DIONIA. **Comagenis**, vel **Comagene**, seu *προμαγηνω*, Pars Syriae, supra Ciliciam in Ortum sita, trans Amanum montem, excurrens usque in Mesopotamiam, a qua Euphrate fluvio dirimitur. Hinc Comagenum medicamentum dictum est, quod fiebat ex adipe asserino, in vase aereo cum cinnamo multa nive obruto, addita etiam herba quae Comagena appellabatur. Plin. lib. 10. cap. 22. Repertis Syriae partibus, quae Comagene vocatur, adipem asserinum in vase aereo cum cinnamo multa nive obrutum, ac rigore gelido maceratum, ad usum praedari medicamentis, quod a gente dicitur Comagenum. Idem lib. 29. cap. 41. Fit ex asserino adipe medicamentum in Comagene Syriae parte, cum cinnamo, casia, pipere albo, herba quae Comagene vocatur, obrutis vasis nive, odore jucundo. *Comagene*, a *um. Iuvenal. Satyr. 6.*

Spondet amatorem tenerum, vel divitis orbi
Testamentum ingens, calidae pulcherrime columbae
Tractato, Armenius vel Comagenus aruspex.
Comana, orum, Civitas est in convallibus Antiochiae montis, insigni Bellonae fano celeberrima. Inde Comani dicuntur sacri servi Bellonae, quorum Strabo sua aetate supra sex millia fuisse tradit, qui omnes sacerdotis imperio parebant, & statim quibusdam Bellonae festis sese mutuis laniabant vulneribus. Fuerunt & Comana Pontica, idem dea consecrata, fanum etiam exemplo a Comanis Cappadociae sumpto, in quo etiam simili ritu Bellonae sacra fiebant. Vtriusque est autor Strabo lib. 12.

Comari, Populi inter Scythas, ad Caspium mare incolentes: quorum meminit Pompon. Mela, lib. 1. in descriptione ASIAE.

Comarus, arbor, *επιπλομας*. Portus est ad sinum Ambracium, juxta Nicopolim, isthmum stadiorum sexaginta efficiens. Autor Strabo lib. 7.
Comata Gallia, Vno nomine appellata est omnis Gallia Transalpina, a studio nutriendae comae: sicut Narbonensis, Gallia Brachata dicta est, a Brachis vestimenti genere, quo regio illa peculiariter utebatur. Plin. lib. 4. cap. 17. Galliam Comatam in tres partes dividit, omnibus distinctas. Inter Scaldem & Sequanam Belgas ponit: inter Sequanam & Ganniam Galliam Celticam collocat, quam etiam Lugdunensem Galliam appellat. Inde ad Pyrenaei montis excursum Aquitaniam vocat. Ex hac descriptione satis constat, Galliam omnem quae a Caesare describitur, uno nomine vocari Galliam Comatam, excepta fortassis Romanorum Provincia, quae Gallia Brachata dicta fuit.

Combe, est, *επιπλομας*. Asopi filia fuit, quae prima aeneam armaturam tradidit invenisse: unde & Chalcis est cognominata: a qua etiam Chalcedi urbi nomen factum putatur. De hac nonnulli etiam intelligunt illud Ovidii libr. 7. Metamorphos.
Adjacet his Pleuron, in qua trepidantibus alis
Ophias effugit natorum vulnera Combe.

Comini, Populi fuerunt Italiae, in tractu Aequicolarum. Plin. lib. 3. cap. 12. In hoc tractu interierunt ex Aequicolis Comini, Tadiates, Acedici.

Comitena, *επιπλομας*. Armenie pars est apud Strabonem libro 11.
Commodus, M. Antonini Philosophi filius fuit, patri dissimulatus, cui etiam in imperio successit. Vitam ejus, eaq; dignum exitum vide apud Herodianum lib. 1. De hoc sic scribit Ausonius in Tetralich. Caesarum:

Commodus insequitur pugnis maculosus arenae,
Threcedico princeps bella movens gladio.
Eliso tandem persolvens gutture poenas
Criminibus, fassis matris adulterium.

Commone, Insula est adiacens Epheso urbi, ut autor est Plin. lib. 5. cap. 31.

Complutenses, Hispaniae populi, sic a Compluto urbe dicti. Plin. lib. 5. cap. 5. Vulgo *Alcana de Hanares*.
Compostella, Vrbis Hispaniae.

Compsacis, *επιπλομας*. Fluvius est Thraciae, non procul ab Abdeitis, in Bistonidem lacum influens. Autor Herodot. libro 7.

Compsani, Hirpinorum populi in Italia. Plinius libro 3. capite 11.

Compsa, *επιπλομας*. Bithyniae oppidum, ad Thracii Bosphori angustias situm, non procul a Chalcedone. Autor Plin. lib. 5. cap. ult.

Comum, *επιπλομας*. Prolemæo. Ital. Coma. Germ. Ebum in Statim em See gitegan. Civitas Galliae cisalpinæ juxta Larianum lacum. Hæc primum mediocri erat colonia trans Padum, a L. Scipione deducta, & deinde a Pompeio instaurata: postremo autem a Julio Caesare multis partibus aucta, missis eo quinque millibus colonorum: quo tempore etiam pro Como Novum comum cepit appellari: & incolæ Novocomenses, qui antea Comenses dicebantur. Meminit hujus oppidi Plinius in nona regione Italiae, lib. 3. cap. 17.

Comus, *επιπλομας*. Deus apud veteres habitus comestationum, nocturnarumq; saltationum praeses: in cujus milia aut orabantur juvenes, qui coronati noctu cum facibus, musicique instrumentis ad amicum fotes saltandi, canendique gratia concurrebant, pro caciterq; lasciviebant, ut foret nonnumquam effringent, quod optime describit Philostratus, *επιπλομας*, Imagine tertia. Hinc Comestati verbum, *επιπλομας*, & Comestatio, ut inquit M. Varro. Item Crepalocomus, vinolentorum hymnus apud Aristophanem in Ranis.

Concubuli, quae primum fuerunt, nonnulla postea in municipii jus relata: de quo sic Frontinus in libro de Limitibus agrorum: Quorum urbium, *επιπλομας*. Vide in APPELL. Concilio.

Concordia, *επιπλομας*. Venetiae oppidum, non procul ab Altino, & flumine Liquentia: cujus meminit Plin. libro 3. cap. 18. Vulgo *Concordia*. Est item Concordia cognomen Italiae, Hispaniae Batae oppidum, in conventu Hispanensi, teste eodem Plinio, lib. 3. cap. 1. Hujus incolæ dicuntur Concordienses, quorum meminit idem Plin. lib. 4. cap. 20. Concordia item dea apud Romanos, cujus aedem C. Flavius Cn. Silius dedicavit in area Vulcani summa invidia nobilium, teste Livio, lib. 9. ab Urbe. Cicero pro Domo sua: Si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae devinxisset, & Cella concordiae. Cicero 2. Philip. Quam in hac cella concordiae (o di immortales) in qua me Consule salutare sententia dicta sunt.

Concubenses, Populi sunt in Umbria sexta Italiae regione, ut est apud Plin. lib. 3. cap. 14.

Condilius, *επιπλομας*. Mausoli Cariae regis in Lycia praefectus, mirus pecuniae emungendae artifex: de quo tradit Aristot. in Politicis, quod quum Lycios maximo comae nutriendae studio teneri animadverteret, occasionem sibi eam oblatam ratus, qua auti quamplurimum & sibi posset congerere, & ad regem mittere, literas sibi a Mausolo allatas simulavit: quibus illi juberebat comam tondere, & ad regem mittere: tamen mallet aliquantulum pecuniae jacturam facere, se daturum operam, ut in Graecia comae coemerentur, & pro Lyciis ad regem mitterentur. Quam conditionem Lyciis avidè accipientibus, mirum dictu quantum eo commento pecuniae vim extorsisset.

Condite, Prol lib. 2. capite. Rhedonum urbs est in Gallia, quam credimus esse eandem cum ea, quam hodie vocant *Rennes in Bretania*.

Condigramma, Carmaniae oppidum, apud Plinium libro 6. cap. 23.

Condondus, rex Alemannorum, Vide Ammianum.
Conē, Insula ad ostium fluminis Lucanus lib. 31.
& barbata Cone
Sarmaticis ubi perdit aquas.

Confluentia, Vrbis sita eo in loco ubi Mosella Rheno miscetur. Vulgo *Cebium*.

Congedus, Amnis est Celtiberorum, exumpens circa Bilbilim, qui per agri planitiem fluens, exiguum lacum efficit tepentibus aquis. Mart. lib. 1. Tepida natavis lenè Congedi vada, Mollesq; Nympharum lacus.

Coniades, *επιπλομας*. Scriptor Graecus, cujus opus de Apparatu vini citat Plin. lib. 14. cap. 19.

Conibrica, Lusitaniae oppidum, ut autor est Plin. lib. 4. cap. 21, in descriptione Lusitaniae, Vulgo *Caymbra*.

Conisaltis, *επιπλομας*. Deus habitus est apud Athenienses, qui simili ferè ritu colebatur, quo apud Lampiacenos Priapus. Autor Strab. lib. 3.
Conistum, Theutranie oppidum, non procul a Caico fluvio, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 30.
Conistoris, Vrbis Hispaniae citerioris in tractu Celtico: cujus meminit Strabo lib. 3.
Conon, *επιπλομας*. Atheniensium dux fuit, qui praelio victus a Lyfandæo, Lacedaemoniorum duce, spontè abiit in exilium ad G 2 Artaxer-

Astaxerem Persarum regem, cuius auxilio patriam, cui fer-
 vutatem attulerat, in libertatem restituit. Autor Plutarchus.
 Fuit & alius Conon Samius astrologus: de quo Propertius
 lib. 4. Eleg. 1. Me creat Atchyia soboles, Babylonius Orops
 Horon, & proavo ducta Conone domus. Hic septem libros
 de Astrologia edidit.
 Cononienfes, apud Plin. lib. 3. cap. 4. Gallia Narbonensis popu-
 li sunt, Aquitanie contermini.
 Conopas, penult. prod. *conopas*, Minime statura nanus fuit,
 duorum pedum & palmi altitudine, quem Iulia Augusti ne-
 ptis in deliciis habuit. Autor Plin. lib. 7. cap. 16.
 Conope, ex. pen. prod. *conope*, Acarnaniae urbs est, teste Ste-
 phano, cuius incolae Conopaei dicuntur, & Conopitae.
 Conopion, *conopion*, Oppidum fuit ad Mæotin, ubi lupos pi-
 fees ajunt praedae parte conductos, piscatorum recia asser-
 vare: mercede vero fraudatos, retia & praedam populati. Au-
 tor Stephanus.
 Conopon Diabasis, *conopon diabasis*, Insula est juxta quar-
 tum litus ostium, quod Pseudostoma appellatur. Vide Plin.
 lib. 4. cap. 12.
 Consubureses, Populi Hispaniae citerioris, in conventu Car-
 thaginensi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.
 Consentia, Civitas est in agro Bruttio. Autor est Plin. libro 3.
 capite 5. Consentini, ejus oppidi incolae. Vulgo *Consenza* in
 Calabria.
 Consilinum, Apuliae oppidum est, teste Mela lib. 2. non pro-
 cul à Tarento.
 Conforanni, Populi sunt Gallie Aquitanie, ut scribit Plin. in
 descriptione Aquitanie lib. 4.
 Constantia, *constantia* Stephano. Cyprae urbs est, aliàs Sala-
 mis dicta. Est item Constantia, Germaniae oppidum, ad A-
 cronium lacum, quod à Ptolemaeo *Gomadarum* appellatur.
 [Germ. *Costen am Bodensee*.] & Constantia Julia, oppidum
 est Hispaniae Baeticae, in conventu Hispalensi: cuius meminit
 Plin. lib. 3. cap. 1.
 Constantinopolis, [*Constantinopolis*. Ital. *Costantinopoli*.
 German. *Constantinopel*. ein gewaltige Sten in Tracien an einer
 eng. des Meeres, ist jetzt der Iseren Kaiserliche St. Vng. *Konstantinopel*.]
 Vibs à Constantino aucta in finibus Thraciae: de
 qua in dictione BYZANTIVM.
 Consurates, Vindelicarum populi, Octavii Augusti auspicijs
 Romano imperio subiecti, ut refert Plin. lib. 3. cap. 20.
 Consurani, Populi in ora Narbonensis provinciae, quorum
 meminit Plin. lib. 3. cap. 4.
 Consiis, Consiliorum deus putabatur, qui idem templum sub
 lecto circo habebat, ut ostenderetur lectum esse debere con-
 silium, *in consilio*.
 Consultia, Vide in APPEL.
 Consigne, ex. Nicomediae Bithyniae regis uxor, ob lasciviorē
 cum vao iocum à cane lacerata. Autor Plin. lib. 8. cap. 40.
 Contadellus, Thraciae fluvius, qui Tearo auctus, influit in
 Agianem: Agianes autē in Hebrum, qui juxta Aeneum op-
 pidum in mare influit. Vide Herod. lib. 7.
 Contestania, Regio citerioris Hispaniae, in qua sita est Char-
 thago nova. Autor Plin. lib. 3. cap. 3. Forte quae hodie vulgo
Concentayna.
 Continua, Insula Hispaniae adiacens in freto Gaditano, alijs
 nominibus Gadira, & Tartessus appellata. Vide Plin. libro 4.
 capite 22.
 Contributa Julia, Baeturiae oppidum est in tractu Celtico,
 qui est inter Baetim & Anam fluvios. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.
 Coon, ontis, *coon*, apud Homerum lib. 11. Iliad. Antenoris filii
 nomen est ab Agamemnone occisi.
 Coos, sive Cos, sive Coa. [*Coos*. Ger. *Die Insel sahs bey Rhodis*
geißelt ist Langs.] Insula in mari Ionio, Rhodo proxima,
 & Carie opposita, quae olim magna fuit, & optime habitata,
 & aspectu jucundissima ins, qui eo navigabant. Ambitus eius
 quingentis & quinquaginta stadiis clauditur, tota fertilis, &
 optimo vino abundans. Est item urbs ejusdem nominis, in-
 sula hujus caput, in quam Coi, relicta per seditionem Althypa-
 lae, frequentes commigrarunt. Eadem & Meropis dicta est,
 à Merope quodam reginā, si Stephano credimus. Quan-
 quam hoc nomen & Strabo agnoscit, qui in principio libri
 13. Indiam descubens: Macedonas ait in India quinque milia
 & novem urbes tenuisse, quarum nulla minor fuerit Cō Me-
 ropide. Ex hac Insula orti sunt viri illustres nō pauci, & in pri-
 mis Hippocrates medicorū clarissimus, qui primus rem me-
 dicam denitissima nocte latentem, in lucem revocavit: Appel-
 les pictor excimus: Simus medicus: Phileras poeta ac orator:
 Nicias Coorum tyrannus: Ariston Peripateticus: & Theome-
 nestus, vir Reipub. administratione in primis clarus, qui con-
 trarias Niciae in Reipub. partes fovit.
 Cois, a. um, pen. prod. [*Cois*. Vng. *Kois*.] Qui in Cō
 oppido sive insula natus est. Vnde Coum vinum, Coi populi,

Cic. 6. Verr. Artifex Cois dicitur Apelles. Ovid. 26
 Venetem Cois nunquam pinxisset Apelles. In primitivo pri-
 ma corripitur. Papin. in Sylvis: hunc ipse Cois plaudente Phi-
 letas. In suburbano Coi, Aesculapii templum fuit valde in-
 teger, & multis donis opulentum, inter quae nuda Venus erat,
 quam postea Octavius Augustus Caesari patri, tanquam ge-
 neris parentem, Romae dicavit. Solent in hac insula fieri ve-
 stes tenuissimae ex bombyce, ad foeminarum ornamentum,
 quae Coa vocabantur. Ovid. de Arte:
 Sive erit in Tyrnis, Tyrnos laudabis amicum:
 Sive erit in Cois, Coa decere puta.
 Copae, arum, *copae*, Vibs est Baeotiae ad Cephesium amnem &
 lacum, quem à nomine urbis *Copaidem* appellat. Vide Strab.
 libro 9.
 Cophantus, Mons est apud Baetios Indiæ populos, noxur-
 no flagrans incendio. Autor Plin. lib. 2. cap. 106.
 Cophen, *cophen*, Civitas eadem quae Aracholia, de qua supra,
 Inde Cophenijs, gentile.
 Cophes Indiæ fluvius est, in Indum omnium fluviorum lon-
 gè maximum influens. Pomp. lib. 3.
 Copenhagen, Praeclara urbs in regno Danie.
 Coptus, *coptus*, Plin. lib. 37. cap. 5: Oppidum Thebaide, com-
 mune Aegyptiorum & Arabum emporium, vergens ad mare
 rubrum, vicinas habens cautes, è quibus eruntur smaragdi.
 Juven. Satyr. 13: Gesta super calide referemus moenia Copti.
 Cora, *cora*, Latini oppidum, quod Corani populi tenuerūt, à Dan-
 dano orti, quorum meminit Plinius in descriptione Italiae.
 Coraceus, *coraceus*, Pars Tauri montis, Plin. lib. 3. cap. 17.
 Coracos petra, *coracos petra*, id est, Corvitarum, locus in
 Ithaca. Stephanus.
 Coraconnesius, *coraconnesius*, Insula quaedam, Steph.
 Corallus, *corallus*, Phrygiae fluvius est, qui alio nomine Sca-
 garius dicitur. Autor Plin. lib. 6. cap. 1.
 Coralli, Populi sunt Pontici, immunitate insignes. Ovid. lib. 4.
 de Pon. Heu mea cui recitem, flavis nidi scripta Coralli!
 Corasmi, Populi sunt Asiatici, ut auctor est Herod. lib. 1.
 Coras, Oppidum in Volsca.
 Corax, *corax*, vel *raeos*, *corax*, Rhetoris antiquissimi nomen,
 qui primus in Sicilia post Hieronis mortem athenienses
 respexit. Hujus se meminit Cicero in Bistore: itaque ait An-
 stoteles, quae sublati jam in Sicilia tyrannia, res privata lon-
 go intervallo judicis repetere, tum primum quod esset a-
 cura illa gens, & controversa natura, artem & praeccepta flu-
 ios Coracem & Tisiam conscripsisse. Hae Cicero & Fortis
 Corax primus existisse, qui artem hanc mercede hauri
 professus, Tisiamq. ea lege instituendum suscepisse, ut mercedis
 partem presentem numeraret: reliquam tum demum persol-
 veret, quum in judicio causa perorata, victoriam reportasset.
 Quum itaq. Tisias non parum in arte profecisset: exultans
 tamen nullam reciperet, idq. fraudare videretur, ne reliqua
 mercedis praecceptum persolveret, Corax hominem in sua vi-
 cat, causamq. omnem in hujusmodi confert dilemma: Dico
 (inquies) stultissime adolescens, utroq. modo futurum quod po-
 stulo, sive viceres, sive cō demnatus fueris. Nam à victore mi-
 ces mihi ex pacto debebitur: quum ita inter nos convenit,
 ut quum primam ex judicio victoriam reportasset, reliqua
 mihi mercedis persolveretur. Sin ego vicero, nihilominus ju-
 dici laqueis tenebris, utpote sententia judicium condemna-
 tus. Ad haec Tisias: Imò (inquies) tu potius disce, praecceptor
 sapientissime, neutro modo futurum quod postulas. Nam si tu vi-
 ceras, ex pacto tibi nulla debebitur merces: quando quod sita
 convenit, ut eam tum demum persolverem, quia causa perorata
 victor discessissem. Sin ego vicero, quid quæso expectes à vi-
 ctore, judicium calculis absolutum? Hicce audis judices ado-
 lescentis ingenium admirari, qui reum in se contentum, tam
 allure in praeccepto, et terroretat, ferantur acclamasse illud,
 quod etiam hodie proverbii locum obtinet: *corax corax*.
 Corax, *corax*, id est, Mali corvi malum ovum: ita dicitur nomen id
 Coracis nomen, quod Latinis corvum significat. Est item
 Corax, Sarmatiae Asiaticae mons, Colchidum habens à Mer-
 die: de quo Ptolemaeus lib. 3. cap. 9. Plin. Coraxicum appellat
 lib. 3. cap. 27. Est item Corax Aetoliae mons, non procul à
 Callidromo. Autor Prol. lib. 3. cap. 15.
 Coraxi, *coraxi*, Populi Colchidiae, juxta Antemura fluvium,
 quorum urbem Dioscuriadem, quondam clarissimam, com-
 memorat Plin. lib. 6. cap. 5.
 Coraxicus, *coraxicus*, Tauri montis pars à gentibus sortita
 nomen. Vide Plin. lib. 3. cap. 27. Ptolemaeo Corax dicitur.
 Coraxus, *coraxus*, Mons qui à Septentrione Colchidum clau-
 dit. Est & fluvius ejusdem nominis, qui ex monte sui nominis
 oritur. Vide CORAX.
 Corcyra, pen. prod. [*Corcyra*.] Insula in Ionio mari. Germ. *En*
Islet im Ionischen Meer: *Islet* seq. *Corax*.] Vlyssis naufragio, &
 Alcinoi hominis clara: olim Phaeacia à Phaeac dicta, qui gen-
 tus fuit

tus fuit ex eisdem nominis Nympha, Afopi filia rapta à Nepruno, & ad insulam delata, cui nomen fecit: Vbi gravida facta Neptuno peperit Phæacem, qui fuit pater Alcinoi. Lucan. lib. 2. Hinc late patet omne fretum, seu vela ferantur In portus Corcyra tuos, seu læva petatur Illyris. Huius meminit & Homerus Odyss. Plin. lib. 4. cap. 12. Insula autē ex adverso Theoprotia Corcyra, à Bathroto XII. M. pass. eadem ab Acrocorinthiis quinquaginta millibus, cum urbe eisdem nominis Corcyra, liberæ conditionis, & oppido Cassiope, temporeque Cassi Iovis, passus XCVII. M. in longitudinem patens: Homero dicta Scheria & Phæacia. Hæc Plin. Venetorum est hodie. Huius insulae meminit Virg. 5. Aen. ut annotavit Servius:

Linquere tūm portus iubeo, & considere transtris:
Certatim socii feriant mare, & æquora verrunt.
Protinus aërias Phæacum abscondimus arces,
Littoraq; Epin legimus, &c.

Aërias arces Phæacum, inquit Servius, insulam dicit sitam inter Epirum & Calabriam, ubi regnavit Alcinoi. Hæc ille, & Libera Corcyra, caeca ubi libet, *καὶ ἄνευ ὀφθαλμοῦ*, *καὶ ἄνευ ὄψεως*: Proverbiali figura dicitur ab Eustathio in Dionysio, quo significamus libertatem quidvis agendis magis quadrabit ubi significabimus impunitatem esse maleficis. & Est & altera eisdem nominis insula, cognomēto Melana: hoc est, nigra, viginti tantum M. pass. distans ab illa, quam Pomp. lib. 2. inter Electridas numerat. Meminit ejus & Plin. lib. 3. cap. ult.

Corcyris, *κορκυραῖαι*, Vrbs Aegypti, Steph.
Cordilio, Stoicæ sectæ Philosophus fuit, patria Pergamenus, qui quum omnium & regum & principum amicitias sperneret: Catone tamen se exorari passus est, ut illum in castra comitaretur. Volaterranus lib. 14.

Corduba, *καρδύβη*, pen. cor. *καρδύβη*. Vulgò Cordova, Oppidum Hispaniæ Bæticæ, utriusq; Senecæ, & Lucani patria, ut testatur Martial. lib. 1. ad Licianum: Duosq; Senecas, unumq; Lucanum Facunda loquitur Corduba. & Hinc Cordubensis conventus dictus est, unus ex iudiciis Bæticæ conventibus: qui sunt omnino quatuor, Alghitanus, Hispanensis, Cordubensis, & Gaditanus: de quibus Plin. lib. 3. cap. 1.

Cordus, inter præceptores Alexandri Mammæa nominatur, & Cordus item Cremutius declamator nobilis fuit, cuius meminit Tranquillus in Calpurnia. & Fuit & Cordus historicus, qui Imperatorum vitas conscripsit, cui vitio vertitur, quod eorum qui obscuriores essent, minima etiam persequeretur. Nam quando procellerit, & quando cibos vitaverit, ut quoties vellem mutaverit, sanè de clarissimis, notisque vitis commemorandum est. Autor Capitolinus.

Cordylus, *κορδύλλης*, Vrbs Pamphylia, Steph.
Coreia, Helladici est, Græciæ insula. Plin. lib. 4. cap. 12. At in Hellade, *κορυαῖα*, etiamnum in Aegæo Lycædes, Scarphia, Coreia, Phocasia, compluresq; alix ex adverso Atticæ, sine oppidis, & idèd ignobiles.

Corinthium, Oppidum est in Peloponneso, quod belli civilis tempore Dominus, quum pro Pompeio occupasset, obsidione coactus Cæsari dedit. Hanc Marti postea Italianam appellavere, belliq; Marfici tempore adversus Romanos receptaculum, atq; adeo propugnaculum sibi constitueret: ut est videtur apud Strabonem lib. 3. Vulgò *Πεννησία* à Campi di S. Pelina.

Corinthiensis, ejus oppidi incolæ: quorum meminit Plin. libro 3. cap. 12.
Corica, Insulae duæ sunt ante Peloponnesum. Plin. lib. 4. ca. 11.

Coricondame, *κορινθονδάμη*, prope Sinopen est, gentile Coricondamites: unde & palus Coricondamitis, Steph.
Corinium, *κορινθίον*, Laburnæ urbs apud Ptolem. libro secundo, capite 17. quæ Corinium Plinio dicitur. & Est etiam hoc nomine apud Ptolemæum urbs Britannia, quæ vulgò *Claudiveris* vocatur.

Corinna, *κορινθα*, Doctissimarum aliquot poetidarum nomen fuit, quarum prima Thebana fuit seu Tanagraea, Archelodori & Procratæ filia, & Myntidis discipula, quæ Lyricorum principem Pindarum quinquies vicissè, & epigrammatum quinq; libros edidisse fertur. Secunda fuit Thessia, veterum monumentis plurimum celebrata. Tertia floruit Ovidii temporibus ipsi poetæ charissima. De hac Martialis: *Norat Nasonem sola Corinna suum.*

Corinnus, *κορινθός*, Iliensis poeta fuit, qui primus Iliada conscripsisse creditur, & Homero majoris operis argumentum suppedicasse. Suidas.

Corinthus, *κορινθός*. Ger. Die weitherampet. *Stant Corinthus in Thèba des Peloponnesi geogeniso jense die Itali nomen Gerano Vn. Kerintus varet.* Vrbs Achaicæ, fectè in medio Isthmi Peloponnesiaci sita (Isthmus autem Græci vocant angustias, quibus à peninsula ad continentem est aditus) ab Ortu Saronicum, ab Occasu Crisæum sinum habens, qui & Corinthiacus dicitur: duobus inclita portibus, quorum Lecheum Ionio, Schænus Aegæo immittet mari. Vnde & Bimarem Corinthum poetæ

peculiari epitheto appellarunt. Ovid. 4. Pastor. Adriacumque patens late, bimaremq; Corinthum. Horatius libro 1. Carm. Ode 7. Laudabunt alii claram Rhodon aut Mitylenem, Aut Ephesum, bimariive Coriathi Mœnia. Fertur autem Corinthus primò à Sisypho latrone Acoli filio condita fuisse, & Corcyra nominata, autore Strabone: postea Ephyre: deinde eversa, & instaurata à Corintho Marathonis, seu Pelopis (ut Suidæ placer) sive (ut alii malunt) Orestis seu Iovis filio, Corinthus appellata. Habuit autē hæc urbs montem præruptū, iisdem mœnibus conclusum, in quo arx fuit nomine Acrocorinthus, & Pitene fons Musis sacer. Hanc urbem Cicero pro lege Manilia, Græciæ totius lumen appellat. Eò enim potentia propter situs opportunitatem excrevit, ut vix Romanæ urbi concederet tantumq; in fastum evasit, ut populi Romani Legatos injuriosius appellare, & (si Straboni credimus) etiam foribus perfundere non dubitaret. Quare commoti patres quum etiam antea crescentē in dies urbis potentiam suspectam haberent, bellum illi inferendū censuerunt. Missus itaq; in Græciam L. Mummius, Corinthum obsedit, tandemq; captam incendio, soloque æquavit, adeo ut vix ullum Corinthi vestigium fuerit relictum. Quo incendio quantæ opes fuerint absumptæ, docet Florus his verbis: *Quid signorum, (inquit) quid vestrum, quidve tabularum raptum, incensum, projectum est? Quantas opes victor & abstulit, & cremaverit, hinc scias, quod quicquid Corinthi aris toto orbe laudatur, incendio huic superuisse cõstet. Nam & aris pretiosiores notam ipsa opulentissimæ urbis fecit injuria: quia incendio perulis plurimis statuis atque simulachris, aris, argenti, aurique venæ in commune fluxerunt. & Non est cuiuslibet Corinthum appellere, à *κορινθός* *ἀδελφός* *ἐστίν*. Vetustum juxta ac venustum adagium de rebus arduis & aditu periculosis, quales non sit cuiuslibet hominis affectare. Suidas & Gellius, & Apollodorus autor est, fuisse & alias hoc nomine dictas civitates, quarum una fuit in Thessalia: altera in Epixo: tertia in Elide.*

Corinthiūs, & Corinthiensis, adjectiva, quæ sic ab invicem distinguuntur, ut Corinthi. [*κορινθίος*. Vng. *Korintus varet bõlek.*] sint, qui Corinthum habitant, seu qui ex Corintho nati sunt: Corinthiensis, qui alibi nati sunt, sed negotiantur Corinthi. & Vt Corinthia videris corpore quædam factura, *ἐν κορινθίῳ* *ὄψεαι* *ὡς ἄνθρωπος*. In mulierem intempèstivus libidinantem. Sic & Corinthiari, *κορινθίαιος*, veteribus vulgato joco dicebantur ii, qui scortationibus ac lustris indulgerent, quive lenocinium exercebant.

Corinthiæ vasa, *κορινθίαια*, dicuntur ex ære Corinthio fusa, quæ tanto olim in pretio habita sunt, ut sæpè argenti, non unquam etiam auri ælimationem excederent. Aëris autem Corinthii non naturalis erat, sed artificio quædam nobilitas, auro, argentoq; ari permisto. Hæc autem metallorum commistio casu primū est adinventæ consulis ex Corinthi incendio metallis. Tria autem sunt genera Corinthii æris, ut docet Plin. lib. 34. cap. 2. Candidum, quod nitore accedit quæ proximè ad argentum: in quo scilicet argenti mixtura prævaluit. Alterum in quo auri fulvus color inspicitur. Tertium, in quo æqualis temperies omnium fuit. Cic. lib. 2. Tuscul. Scis igitur siquid de Corinthiis tuis amiferis, posse habere te reliquam supellestem salvam.

Corinthiæcūs, *κορινθίαιος*, um. [*κορινθίαιος*. Vng. *Korintus bol valo.*] Quod ex Corintho est. Ovid lib. 3. Trist. Illa Corinthiacis primū mihi cognita teris. Cornel. Front. de diff. vocab. inter Corinthum, & Corinthiacum distinguit. Corinthium inquit Civem dicimus, & Corinthiacum vas.

Corinthiæcūs, à Suetonio positū est pro amatore nimio Corinthiorum visorum.

Coriolanus, Marti civis Romani nobilissimi cognomē fuit, ab eo in memoriam Coriolorū urbis à se expugnate usurpatum. Hic plebis odio in exilium actus, Volscis pop. Rom. hostibus se conjunxit, patriq; infestissimū bellum intulit: neq; à quoquam aut precibus aut minis secti potuit, nisi à Veturia matre & Volumentia uxore: vnde historiam latius apud Livium lib. 2. ab Vrbe. Hunc Cicero in Bruto cū Themisto de consensu, his verbis. *Bellum (inquit) Volscorū illud gravissimū, cui Coriolanus exul interfuit, idem serè cum Peristum bello fuit, similisq; fortuna clarorum virorum. Siquidem uterque quum civis egregius fuisset, populi ingrati pulsus injuria, se ad hostes contulit, conatumque iracundiæ suæ morte sedavit. Hæc Cicero. Coriolani vitam vide latius apud Plutarchum.*

Corioli, *κορινθία* Stephano, Latini oppidum fuit, à Cn. Martio expugnatum. Vnde & ipse Coriolanus dictus est. & Coriolani ejus oppidi incolæ. Plin. lib. 2. cap. 4.

Corissus, *κορίσσιος*, Vrbs Ephesiz: vocis originem Steph. explicat, sed locus mutilus & corruptus videtur. Hinc Corissus, Corissites. & Est & Corissa, *κορίσσα*, oppidum & navale Cōlulæ, Steph.

Cosiana, *κωσιανη*, castrum Palaestinae, in maritima parte Syriae gentile, *κωσιανη*, Steph.
Cosmanates, Liguria populi sunt, Proclam. lib. 3. cap. 5.
Cosmus, *κωσμος*, Nobilis unguentarius fuit Romae. Martiali: Quod Cosini redolent unguenta, focique deorum. Hinc Cosinam unguentum. Petronius: Affert nobis alabastrum Cosiniani. *κωσμος* autem Graecis ornatum significat, & totum universum, quod caeli ambitu complectitur. [German. Du. Bot.] Cicero de Vniver. Hunc varietate distinctum bene Graeci *κωσμος*, nos *Mundum* nominamus.
Colla, *κωλα* Stephano, Oppidum est in Umbria Italiae regione. Autor Plin. lib. 3. cap. 5. hodie *Orbitellum* vocant.
Colla, *κωλα*, pars Perlidis: incolae Collae est & Thraciae oppidum, Steph.
Collis, *κωλα*, mons Bithyniae incolae Collae, Steph.
Colyra, pen. prod. *κωλυρα*, Insulae nomen est in mari Libyco, cuius incolae *Colyraei*, *κωλυραειοι*, dicuntur. Ovid. 3. Fast. Festilia est Melite, sita vicina Colyrae, Insula, quam Libyci, verberat unda freti.
Cothon, *κωθων*, Insulae exiguae nomen, quae Byrsa Carthaginiensium arci subiacebat, Euripo circumdata, circumquaque navalis usum praebens. Autor Strabo lib. 17. Servius vero in illud Virg. Aeneid. 1. Sic potus alii effodiunt: Portus manu factos Cothonas vocari aether. Est & Cothon, genus poculi fistilis, parvum quidem, sed melleum usui accommodatissimum, ut quod nullo negotio gestari possit, & in peramilitari circumferri. Auctores Suidas & Athenaeus lib. 11.
Cotiso, Dacorum rex fuit, a Cornelio Lentulo Augusti Legato in Pannonia superatus.
Cotta, Clarissimus Orator fuit Ciceronis coaetaneus, quem etiam interlocutorem in duxit in lib. de Oratore. Fuit enim eodem tempore & alii Cotta duo, quorum alter contra Mithridatem infeliciter pugnavit, & Syllam Caesari consiliavit. Alter legatus Caesaris in Gallia, insidias circumventus, ab Ambiorigis ducis exercitu interfectus est. Praedians.
Cottiae Alpes, pars Alpium, Lepontis proxima, duodecim olim civitatibus insignis, quae Cottianae dicebantur, nomine accepto à Cottio rege, Augusti Caesaris amico, qui cum tradum suorum molibus transitu commodiorem reddidit. [German. Das heh. Nipgerberg so sch. von S. Bernharto Berg an rishig gegen Nissag an das Nigertsch Meer streckt, so auch dem Montentis begreiff. Stumpf Vulgo *Monte Cotta*.]
Cotylum, *κωτυλον*, Scribit Strabo vocari collem in Ida monte, centum viginti millibus passuum à Scepsi distantem, in quo Scamandri, & Granici, & Aesepi fluminum origo. Unde & nomen Cotylo inditum, *κωτυλον*, quod conceptaculum & acceptaculum significat.
Cotys, *κωτυς*, Thraciae rex fuit, qui in bello civili Pompeii partes sequutus est. De hoc tradit Plutarchus, quod quum sibi esset conscius modum se in castigandis servis egredi, pocula quaedam, pretiosa quidem, at tamen fragilia, ab hospite dono accepta, ubi donatorem benigne remuneraverat, universa confregit: vitius ne si à ministris frangerentur, in iram exacerasset, & nimis atrocem in illos poenam statueret. Fuit & alius eiusdem nominis Thraciae rex, qui Tiberti tempore Rhodopontis patri fraude circumventus est & occisus. Autor Tacit. libro 2.
Corytho, *κωρυθη*, Dea impudentiae habitus est, cui Athenis à Baptis (eo nomine vocabantur ejus sacerdotes) nocturna sacra fiebant, quae ab illa vocabatur Corythia. Haec Probus saltatricem fuisse existimat, unde etiam sacerdotes ejus lascivis saltationibus mores ejus referebant. Juven. Satyr. 21. Cecropiam solus Baptae lassare Corytho. Vide Politiani Miscel. cap. 10.
Corythia, *κωρυθη*, Sacra erant nocturna (ut dictum est) quae Athenis fiebant à Baptis in honorem Corythiae impudentiae deae. Vide supra in dictione BAPTAE.
Cous, *κωυς*. Vide COOS.

C ante R.

Crabasia, *κωρασια*, urbs Iberorum, Steph.
Crabra, *κωρα*, Aequae nomen in agro Tusculano. Cic. pro Cor. Balb. Ego Tusculanis pro aqua crabra vectigal pendam, quin à municipio fundum accepi. Idem in Epist. De crabra quid agatur, est nunc quidem nimium est aquae, tamen velim scire.
Cracovia, Vrbis ad Istulam fluvium sita, Poloniae metropolis. [German. Cracow in Polande.]
Crade, *κωρα*, urbs Cariae, Steph.
Crageus, *κωρα*, Stephano, Mons Lyciae, Tauri pars, ut scribit Pompon. lib. 1. & Plin. lib. 5. cap. 27. ex opposito habens montem Anticragum. Sic dictus à Crago Tremiletis & Praxidicae Nymphae filio. Horat. lib. 1. Cam. Sylvis aut vindis Cragus, *κωρα*. Ovid. Metam. lib. 9. lam Cragon, & Lymira, Xanthiq; reliquerat undas.
Crambus, *κωραμβος*, Insula est circa Seleuciam Mauritiae. Autor Strabo lib. 14.

Crambitis, *κωραμβιτις*, in Aegypti, Steph.
Cranæ, *κωρανα*, Insula Laconica, quae nunc Helena, antea Gothicum, *κωρανα*, Graecine Craneus, vel Cranaea. Sic & Aetia vocabatur à Cranao rege, Steph.
Cranæus, *κωρανα*, Athenarum rex fuit, qui Cecropin regna successit, à quo regionis incolae Cranaei dicuntur.
Craneum, *κωρανα*, Gymnasium erat apud Cotiothi. Cicero.
Cranea, pen. prod. *κωρανα*, Exigua regio est Ambraciorum, cuius incolae dicuntur Cranaei, Steph.
Craneus, *κωρανα*, Primus Macedonum rex, à quo ad Alexandri Magni tempora numerantur anni circiter quingenti: quo intervallo reges circiter xxxv in Macedonia regnarunt. Autor Volaterranus lib. 13.
Cranja, *κωρανα*, Tarsus Ciliciae olim vocabatur à Cranio quodam, Steph.
Cranides, *κωρανα*, Vicus juxta Pontum gemle Cranae, Steph.
Cranion, *κωρανα*, Cephalleniae civitas est, quam Thucydides lib. 1. *κωρανα* vocat plurali numero.
Cranon, *κωρανα*, Vbs Thessaliae Pelasgiorum, in campis qui Tempe appellantur, centum stadiis distans à Gyrtone. Stephanus ex Strabone. Est & alia Athamaniae à Crano Pelasgo. In hac duos duntaxat corvos esse tradunt, & qui pullos excludunt, paribus relicti discedunt. Abest Cranon stadiis centum à Gyrtone, ut Strabo inquit. Homerus Cranonios Ephyros vocat, Phlegyas Gyrtoneos, Steph.
Crannus, *κωρανα*, Vbs, alia Ephyre dicta, Steph.
Crantor, *κωρανα*, Solensis, Academicus philosophus fuit, Matonis auditor, & discipulus Xenocrati, & Palmonis, qui novis opinionibus Academiam Platoniceam repleverunt. Haec scripsit librum de Consolatione, quem Cicero imitatus est. Perit aqua intercotis morbo. Taxavit Stoicorum indolentiam, quae esse nullo modo potest, nisi plant hominum saevum esse velimus, & omni sensu carentem. Horatius libro 1. Epist. Trojani belli scriptorem, maxime Lollis. Dum in delicias Romae Praeeste relegi, Qui quid si pulchrum, quid tunc, quid utile, quid non, Planius ac melius Chrysippo & Cratore dicit. *κωρανα* fuit Pelei armiger, de quo Ovid. lib. 12. Metam. Crasterium, *κωρανα*, Siciliae regio, Steph.
Crassellus, *κωρανα*, Generis Surrentini, ordinis Libertini, cognomine Passides, Romae ludum Grammaticae aperuit, doctum inter alios Iulianum Antonium, Antonii Truonem filium. Autor Tranquillus.
Crassus, *κωρανα*, P. Licinius, ante aetate Pont. Max. factus (quod nunquam antea contigit) Consul creatus, profectus est contra Aristonicum, Eumenis filium. In quo praelio, prodigioso exercitu, ipse non in manus hostium veniret, baculo Barbarum quendam in acie oculo converberato, in sui necem provocavit. L. Crassus orator, superioris filius, qui cum Antonio à Cicerone introducit in libris de Oratore, mirifico quodam pudore praeditus fuit: qui tamen non modo non edidit orationes, sed etiam probatissimas commendatione prodidit. Acculavit C. Carbonem eloquentissimum, & non tam admodum adolefcentem: ex quo summam ingenii non laudem modo, sed etiam admirationem est consecutus. Defendit postea Liciniam virginem, quam annos viginti septem nata esset. In ea ipsa causa fuit eloquentissimus, orationesque eius scriptas quasdam partes reliquit. Voluit adolefcentem in colonia Narbonensi causae popularis aliquid attingere: tamque coloniam ut fecit, ipse de ducere. Haec ex libro de Orat. & libro Ciceronis, in quo libro est elegantissima ipsius Crassi cum Antonio & Scavola comparatio. Deploravit multus verus Crassi mors à Cicerone in exordio 3. lib. de Orat.
P. Crassus, Oratoris frater, jure peritissimus fuit, qui in dominatione L. Cinnae quum Marianarum esset partium, nec incideret in manus inimicorum, seipsum interemit. Huius filius M. Crassus, Romanorum divitissimus, cum Pompeio & Caesare triumviratum iussit: quorum planè auctoritate Respub. aliquot annos regebatur. Ad bellum nullus gladiatorum, qui tunc Spartaco in Campania insurrexerat, Vatiniumque, Gellium ac Lentulum Romanos imperatores fugaverat, duodecim millibus hostium unà cum eorum duce cecidit, apud Rhegium iuxta Leucadis paludem victoria potitur: ex quo Verem ortus ingressus est. Postremo quum ei Syria forte obveneret, profectus ad bellum Parthicum, ibi filium Publium amisit. Ipse Romanum infeliciter rem gerens, à Surina regis praefecto captus, atque interfectus est. Autor Cic. in Paradoxiis. *κωρανα* Crassi filius, Caesaris legatus fuit in bello Gallico, & in Caesaris tandem partibus adolefcentem occubuit: fuit autem discipulus Ciceronis. De quo haec in Bruto: Erat enim Crassus (mors) cum institutus optimè, tum etiam perfidè, planeque eruditus: gravis, & sine signis verecundus esse videbatur. Sed hunc quoque absorbitus aellus quidam insolite adolefcentibus gloriose qui quia navaverat miles operam Imperatori, Imperatorem se statim esse cupiebat. Haec Cicero.

C. 104